

نایب‌رئیس هیئت وزیران
سازمان اوقاف و امور خیریه

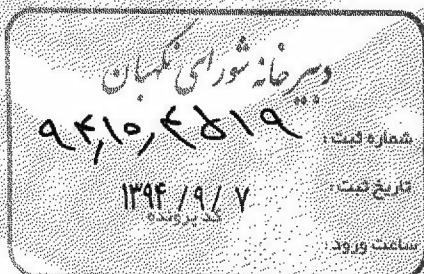
جمهوری اسلامی ایران

تاریخ / شماره / ندارد / پیوست
۹۴ / ۷۷۳ / ۱۸۸ / ۲۷

« احیاء و بهره‌وری موقوفات و بقاع مبرکه و ترویج معارف قرآن باهمی و همزبانی مدیران و کارکنان »

حضرت آیت الله عینی
ویر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم،

بسلامت مجدد آن، و تقدیم احترام به استحضار می‌رساند:

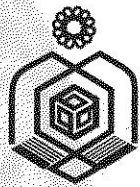
همانطور که خاطر جنابعالی و فقهاء محترم شورای نگهبان مسبوق است، در سالهای ۱۳۶۲ به بعد در خصوص معادن شن و ماسه و سنگ واقع در اراضی موقوفات بین مراجع دولتی (وزارت کشور و فرمانداری ها) و شهرداری از یک طرف و سازمان اوقاف و امور خیریه و متولیان از طرف دیگر اختلاف نظرهایی وجود داشت به این توضیح که مقامات دولتی و شهرداری، این معادن را انفال تلقی کرده و مورد بهره برداری قرار می‌دادند و متولیان موقوفات و سازمان اوقاف و امور خیریه این منابع را جزئی از وقف تلقی و مستثنی از مقررات انفال و معادن می‌دانستند.

بمنظور رفع مشکل بوجود آمده استفتائی از محضر مبارک امام خمینی (رضوان الله تعالی) بعمل آمد که در پاسخ مرقوم فرمودند: « بسمه تعالی - اینها انفال نیستند و موقوفه هستند » پس از تصویب تبصره ۶۶ قانون بودجه ۱۳۶۳ و تشدید انتقادات، سازمان اوقاف و امور خیریه و وزارت کشور از شورای محترم نگهبان در مورد ادعای انفال بودن معادن شن و ماسه و خاک رس و چگونگی تأیید تبصره ۶۶ استعلام گردید و شورای محترم نگهبان بشرح مرقومه شماره ۸۴۴۴ مورخ ۶۶/۲/۲۸ به عنوان وزارت کشور نکات ذیل را اعلام فرموده اند:

معادن شن و ماسه و خاک رس تابع وضع زمین است و آنچه در زمین موقوفه واقع است انفال نبوده و هرگونه تصرف بدون اذن متولی و اخذ وجوه در این رابطه مشروع نیست و تأیید تبصره ۶۶ براساس انصراف آن از شن و ماسه و خاک رس زمین های موقوفه، کلی است.

متعاقباً در مورد سنگ های استخراجی واقع در اراضی موقوفه نیز سازمان اوقاف و امور خیریه طی نامه شماره ۴۱۰/۱۰۹۴ مورخ ۷۱/۲/۳۱ از شورای محترم نگهبان تقاضا نموده که نظریه تکمیلی راجع به این موارد صادر فرمایند که در پاسخ و بشرح نظریه شماره ۴۸۵۳ مورخ ۷۲/۵/۱۱ چنین اظهار نظر نمودند: « آن مقدار از معادن سنگ که عرفاً تابع زمین است جزء موقوفه می باشد.»

نماینده ولی فقیه در سرپرست
سازمان اوقاف امور خیریه

جمهوری اسلامی ایران

تاریخ /

شماره / ندارد

پیوست /

«احیاء و بهره‌وری موقوفات و تقاع مبرکه و ترویج معارف قرآن باهمی و همزبانی مدیران و کارکنان»

لازم به توضیح و اظهار امتنان است که نظریه های فوق الاشعار موجب گردید که مشکل ایجاد شده برای موقوفات در این زمینه برطرف گردد و نیات خیر واقفین اجراء شود و شورای محترم نگهبان در این امر خطیر ذی سهم بوده و می باشند و بعلاوه مراجع قضائی اعم از دیوان عدالت اداری و دادگاه های عمومی نیز با تبعیت از نظریه آن شورای محترم پرونده های مطروحه را بوجه شرعی فیصله داده اند.

علیهذا با عنایت به سوابق معروض و عطف نظریه مبنای تبصره ۳ ماده ۶ اصلاحی ، نظر به اینکه وزارت صنعت و معدن و تجارت و سازمانها و واحدهای تابعه آن متأسفانه مستثنی بودن معادن واقع در زمین موقوفات و خروج موضوعی آن از بحث سایر معادن را نپذیرفته و به استناد موادی از قانون معادن و مواد و تبصره های اصلاحی و الحاقی آن (مصوب ۹۰/۸/۲۲) وجوهی را به عنوان حقوق دولتی از موقوفات مطالبه می نمایند، که از نظر وحدت ملاک مغایر مبنای نظریه های قبلی فقهای محترم شورای نگهبان است.

بدینوسیله استدعا دارد نسبت به انصراف مقررات ناظر بر موضوع فوق الذکر به ویژه ماده ۱۴ اصلاحی قانون معادن از موقوفات از اطلاق قانون معادن و اصلاحیه و الحاقات آن اعلام نظر و نتیجه را جهت اقدامات بعدی و رفع مشکل موقوفات ابلاغ فرمایند. م/۱۵/۷/۷۳۴۵۴۴۳

علی محمدی

